

CÓ KHÔN MÀ CHẴNG CÓ NGOAN

Sách Đanien kể chuyện về ba Su-sa-na thế này: Bà là con gái ông Khen-ki-gia, vợ ông Giô-gia-kim, bà rất duyên dáng, nhan sắc mặn mà, và có lòng kính sợ Chúa. Hai kỳ mục chọn trong dân làm thẩm phán thường lui tới nhà ng Giô-gia-kim. Giữa trưa khi dân đã rút lui, bà Su-san-na đi vào vườn như thường lệ, chỉ có hai tớ gái theo hầu. Vì trời nóng, bà muốn tắm trong vườn. Ở đó, chẳng có ai, ngoại trừ hai kỳ mục đang ẩn núp và rình xem. Bà bảo các tớ gái: "Đem cho ta dầu và thuốc thơm, rồi đóng cửa vườn lại để ta tắm". Các cô y lệnh, đóng cửa lại, đi ra phía cửa hông để lấy những thứ bà yêu cầu. Nhưng các cô không biết là các kỳ mục đang ẩn núp trong vườn. Các cô vừa ra khỏi đó, thì hai kỳ lão liền chồm dậy, nhào tới chỗ bà và nói: "Cửa vườn đóng rồi, chẳng ai thấy chúng ta đâu. Chúng tôi thèm muốn bà, hãy bằng lòng trao thân cho chúng tôi đi! Nếu không, chúng tôi sẽ tố cáo rằng có một thanh niên ở với bà, nên bà đã cho các tớ gái đi khỏi đây". Bà Su-san-na thở dài nảo nuột, nói ngay: "Tôi bị khốn tứ bề! Quả thật, nếu làm thế, tôi sẽ phải chết, còn nếu không làm, tôi cũng không thoát khỏi tay các ông. Nhưng thà không làm gì cả mà sa vào tay các ông, còn hơn là phạm tội trước mặt Chúa!". Bà Su-san-na liền lớn tiếng tri hô. Hai kỳ lão cũng la lên để hại bà. Một ông chạy ra mở cửa vườn. Khi nghe tiếng kêu trong vườn, các gia nhân đổ xô vào cửa bên hông, để xem sự gì đã xảy ra cho bà. Các kỳ lão thuật lại bà gian dâm với một thanh niên, các tội tớ rất lấy làm hổ thẹn, vì chưa bao giờ nghe nói như thế về bà Su-san-na. Hôm sau dân chúng tụ họp ở nhà chồng bà. Hai kỳ lão kia cũng đến đó, quyết trả thù cho bà phải chết, nên hô to: "Hãy sai người đi tìm Su-san-na, con gái ông Khen-ki-gia, vợ ông Giô-gia-kim!". Người ta bèn cho người đi tìm bà. Bà đến đó, cùng với cha mẹ, con cái và tất cả thân nhân. Vì bà che khăn, nên các tên khốn kiếp đó bắt phải lột khăn ra để ngắm nhan sắc của bà cho thỏa. Mọi người thấy bà, ai nấy đều khóc. Các kỳ lão tuyên bố: "Chúng tôi đang dạo chơi một mình trong vườn, thì mụ này đã vào với hai tớ gái, đóng cửa vườn lại, rồi cho các tớ gái đi ra. Một gã thanh niên núp sẵn ở đó, dền bên mụ và nằm với mụ. Lúc ấy chúng tôi đang ở một góc vườn, thấy chuyện đồi bại, liền chạy tới. Chúng tôi thấy chúng ăn nằm với nhau, nhưng không tóm được gã thanh niên, vì hắn khoẻ hơn chúng tôi, nên mở cửa chạy mất. Còn mụ này chúng tôi bắt được và hỏi xem gã thanh niên kia là ai. Nhưng mụ không chịu nói cho chúng tôi biết. Chúng tôi xin làm chứng về những điều ấy.

Nhưng bà Su-san-na lớn tiếng phân trần: "Lạy Thiên Chúa hằng hữu, Đấng am tường những điều bí ẩn và thấy hết mọi sự trước khi chúng xảy ra. Ngài biết rõ họ đã làm chứng gian hại con. Nay con phải chết, dù con chẳng làm điều gì như họ đã vu cho con."

Trong lúc bà bị điệu đi hành hình, Thiên Chúa đã đánh động tâm trí thánh thiện của một thiếu niên tên là Đa-ni-en. Thiếu niên đó lớn tiếng la lên: "Tôi vô can trong vụ đổ máu người phụ nữ này. Cậu nói: "Các người ngu xuẩn đến thế sao, hỡi con cái Ít-ra-en? Các người không biết rõ sự việc lại không xét hỏi mà dám lên án một người con gái Ít-ra-en. Những người kia đã làm chứng gian để hại người phụ nữ này."

Các kỳ mục nghĩ rằng Thiên Chúa đã cho cậu được khôn ngoan như bậc lão thành, nên bảo Đa-ni-en lại gần để giải tỏ. Đa-ni-en nói: "Hãy tách riêng họ ra, rồi tôi sẽ xét hỏi." Rồi, Đa-ni-en gọi một trong hai kỳ mục lại tra hỏi: "Hỡi con người già đời trong đường gian ác, tội lỗi xưa ông đã phạm, nay lại tái diễn, ông đã xử bất công, kết án người vô can, tha bổng kẻ đắc tội, bắt kể lời Chúa dạy: "Người chớ giết người vô tội và người công chính. Vậy bây giờ, nếu quả thật ông đã thấy bà kia, thì hãy nói ông đã thấy họ thông gian với nhau dưới cây nào?" Người ấy đáp: "Dưới cây trắc." Đa-ni-en nói: "Ông đã nói dối trắng trợn khiến ông phải mất mạng, vì thiên sứ của Thiên Chúa đã nhận được án lệnh của Người là chặt ông làm đôi." Tiếp theo, Đa-ni-en truyền dẫn người kia vào, rồi nói: "Hỡi nòi giống Ca-na-an, chớ không phải nòi giống Giu-đa, sắc đẹp đã mê hoặc ông, và tình dục đã làm cho ông ra hư hỏng. Các ông đã hành động như thế với các con gái Ít-ra-en. Vì sợ, họ đã thông gian với các ông. Nhưng người con gái Giu-đa này đã không chịu nổi sự gian tà của các ông. Vậy bây giờ, hãy nói cho tôi biết ông đã bắt quả tang họ thông gian với nhau dưới cây nào?". Người ấy đáp: "Dưới cây dẻ." Đa-ni-en nói ngay: "Cả ông nữa, ông cũng nói dối trắng trợn khiến ông phải mất mạng, vì thiên sứ của Thiên Chúa, tay cầm gươm, đang chờ để xẻ ông làm đôi nhằm tiêu diệt các ông."

Bấy giờ, toàn thể cộng đồng lớn tiếng reo hò và chúc tụng Thiên Chúa, Đấng cứu những kẻ trông cậy vào Người. Người ta bèn quay lại chống hai kỳ lão, là các kẻ đã làm chứng gian. Các ông bị án chết theo luật Mô-sê. Ngày ấy, máu người vô tội khỏi bị đổ oan. Mọi người đều ca ngợi Thiên Chúa cho bà được minh oan vô tội.

Hai tên kỳ mục làm việc mờ ám. Chúng bị dục vọng bịt mắt không thấy ánh sáng, nên đã khôn khéo che đậy tội lỗi, lại còn giáng họa vu oan cho người công chính, lấy "vải thưa che mắt thánh", **là con cái của thế gian khôn khéo hơn con cái của sự sáng** như lời Chúa trong **Tin Mừng** hôm nay răn dạy:

Khi ấy, Chúa Giêsu phán cùng các môn đệ rằng: "Một người phú hộ kia có một người quản lý, và người này bị tố cáo đã phung phí của chủ. Ông chủ gọi người quản lý đến và bảo rằng: 'Tôi nghe nói anh sao đó? Anh hãy tính sổ công việc quản lý của anh, vì từ nay, anh không thể làm quản lý nữa'. Người quản lý nghĩ thầm rằng: 'Tôi phải làm thế nào, vì chủ tôi cất chức quản lý của tôi? Cuộc đất thì không nổi, ăn mày thì hổ ngươi. Tôi biết phải liệu thế nào, để khi mất chức quản lý, thì sẽ có người đón tiếp tôi về nhà họ'.

"Vậy anh gọi từng con nợ của chủ đến và hỏi người thứ nhất rằng: 'Anh mắc nợ chủ tôi bao nhiêu?' Người ấy đáp: 'Một trăm thùng dầu'. Anh bảo người ấy rằng: '*Anh hãy lấy văn tự, ngồi xuống mau mà viết lại: năm mươi*'. Rồi anh hỏi người khác rằng: 'Còn anh, anh mắc nợ bao nhiêu?' Người ấy đáp: 'Một trăm gia lúa miến'. Anh bảo người ấy rằng: '*Anh hãy lấy văn tự mà viết lại: tám mươi*'. **Và chủ khen người quản lý bất lương đó đã hành động cách khôn khéo: vì con cái đời này khi đôi xử với đồng loại thì khôn khéo hơn con cái sự sáng.**

“Phần Thầy, Thầy bảo các con: Hãy dùng tiền của gian dối mà mua lấy bạn hữu, để khi mất hết tiền bạc, thì họ sẽ đón tiếp các con vào chốn an nghỉ đời đời.

“Ai trung tín trong việc nhỏ, thì cũng trung tín trong việc lớn; ai gian dối trong việc nhỏ, thì cũng gian dối trong việc lớn. Vậy nếu các con không trung thành trong việc tiền của gian dối, thì ai sẽ giao phó của chân thật cho các con? “Không đầy tớ nào có thể làm tôi hai chủ: vì hoặc nó ghét chủ này và mến chủ kia; hoặc phục chủ này và khinh chủ nọ. **Các con không thể làm tôi Thiên Chúa mà lại làm tôi tiền của được**”. (Lc 16, 1-13)

I- KHÔN KHÉO LÀ CON CÁI THẾ GIAN

Khen như vậy không phải là Chúa cổ vũ sự gian ác bất công mà chính là vì Người muốn **phân biệt khôn khéo là thứ khôn ngoan của thế gian** thiếu sự hướng dẫn của lương tâm tâm thức, nó **đôi lập với khôn ngoan đích thực của Chúa ban**, mà chính Người đã vạch mặt hẳn là tên bất lương.

Người quản gia bất lương chính là hình mẫu của sự khôn khéo này. Thiên hạ khen là anh khôn ngoan. Khôn ngoan theo tầm mắt giới hạn, thiếu cận. Khen anh vì sự nhanh nhạy biến báo. Thực ra đó là thứ khôn lỏi, khôn vặt, cái khôn khéo vị kỷ lừa lọc, chứ không phải xuất phát từ lòng trung thực tín nghĩa. Cho nên, ca dao mới có câu:

“Khôn ngoan chẳng lại với Giời,
Bàn tay che lấp Mặt Trời được sao?”

Rõ là cái “cách khôn ngoan” cho dù khéo léo che đậy chân tướng đến đâu cũng không sao qua khỏi con mắt tinh anh sáng chói của mặt trời công chính. Rõ là một sự phân biệt giữa **khôn ngoan giả dối** với **khôn ngoan đích thực**, *khôn ngoan theo thế gian khác với khôn ngoan theo Đức Chúa Trời*.

1- Khôn ngoan theo thế-gian

Có khôn mà chẳng có ngoan
Để lời cái đại, cái gian ra ngoài.

Theo từ-nguyên, “ngowan”, một mặt có nghĩa là nết na, dễ bảo, dễ thương, mà mặt khác cũng là ương bướng, ngu dại như khi nói: Ngoan ngạnh, Ngoan cố. Cái khôn của thế gian là cái khôn ngu xuẩn, rồ dại, cái khôn gian dối, quỷ quyệt, thủ đoạn, hay nói cho đúng, chính là cái **gian ngoan** của thế gian thường tình.

* Đó là cái khôn của **não trạng tham lam** “hứng tay dưới, vớ tay trên”, hay “con rô cũng tiếc, con giếc cũng muốn”. Miệng đời vẫn nói: “quan thấy kiện như kiến thấy mỡ”, “lễ vào quan như than vào lò”.

* Đó là cái khôn của **não trạng bất công**, quen thói ức hiếp đàn áp, ý quyền cậy thế, mà “cả vú lấp miệng em”, lấy “mạnh được yếu thua” nên “cá lớn nuốt cá bé”, chỉ muốn “lấy thịt đè người”.

* Đó là cái khôn của **não trạng ích kỷ** “sống chết mặc bay, tiền thầy bỏ túi” hay “lệnh làng nào làng ấy đánh, thánh làng nào làng ấy thờ”, chỉ biết *a dua xu nịnh*, “thấy người sang bắt quàng làm họ” hay “gió chiều nào theo chiều ấy” bất kể là chính hay tà, quen thói *giả hình* mà nguy trạng “đi với bụi mặc áo cà sa, đi với ma mặc áo giấy”, hoặc *chỉ biết ích mình mà không trọng của người* quen thói “của người phúc ta”, “của người Bồ-Tát, của mình lạt buộc” để được tiếng là phúc đức vị tha. Cũng vì tham lam ích kỷ nên *thiếu lòng nhân ái, vị tha*, giành giật dẫm lên nhau để “ăn cổ đi trước, lợi nước đi sau”, hay “ăn cơm nhà nọ, cháo nhà kia” nói xấu người kia để người này cho mình hưởng lợi hơn.

* Đó là cái khôn của **não trạng mưu mô lọc lừa** như trong dụ ngôn “người quản lý bất lương” trong Tin Mừng nói trên. Anh ta gọi các con nợ đến bảo họ viết lại văn tự đã mắc nợ chủ, ghi ít đi và được chủ khen là đã “hành động khôn khéo vì con cái đời này, khi đối xử với đồng loại, thì khôn khéo hơn con cái sự sáng” (Luca 16, 1-8).

* Đó là cái khôn của **não trạng ghen ghét hận thù** như cặp Hoạn Thư, Thuý Kiều tuy biết phân biệt thế nào là đại, là khôn, nhưng lại chọn lựa cái khôn gian xảo. Ghen hiểm độc khi biết chồng mình “giăng gió”, Hoạn Thư khôn khéo tính toán chuyển trả thù đôi gian phu dâm phụ cho hả giận bỏ ghét, mà vẫn không mang tiếng ghen tuông:

“Lửa tâm càng dập càng nồng
Trách người đen bạc ra lòng trắng hoa
Ví bằng thú thật cùng ta,
Cũng dong kẻ dưới mới là lượng trên
Đại chi chẳng giữ lấy nền,
Tốt chi mà rước tiếng ghen vào mình!”

Được dịp trả thù, Thuý Kiều nồng nức hăm đe: “Phen này kẻ cặp bà già gặp nhau”, nhưng rồi cũng chịu thua kẻ tình địch “quý quái tình ma” đã khéo biện bạch bào chữa “khôn ngoan đến mực, nói năng phải lời”, nên tha bổng mà rằng:

“Tha ra thì cũng may đời
Làm ra thì cũng ra người nhỏ nhen”

Sợ mang tiếng nhỏ mọn để được tiếng khen là đại lượng, nên tha, thế là khôn khéo, cũng ngoan đấy nhưng là gian ngoan. Nó đối lập với chân thật vì khéo léo che đậy chân tướng dối gian.

* Đó là cái khôn của **não trạng tôn thờ vật chất, coi trọng tiền bạc**, chủ trương “nén bạc đâm toạc tờ giấy”, cho rằng “có tiền mua tiên cũng được”, coi: “Tiền là Tiên là Phật, là sức bật của lò xo, là thước đo lòng người, là nụ cười của tuổi trẻ, là sức khoẻ của tuổi già, là cái đà của danh vọng, là cái lọng che thân, là cán cân công lý, là hết ý cuộc đời”. Miệng đời từng nói: “Thế gian chuộng của, chuộng công, nào ai có chuộng người không bao giờ? Bởi “Nhiều tiền thì thắm, ít tiền thì phai. Tiền bạc đi trước, mực thước đi sau”. Thứ khôn ngoan xảo quyệt mà miệng thế mĩa mai là *“khôn ngoan chẳng lọ thật thà, lường lường tráo đấu chẳng qua đong đầy”*. Lường gạt gian lận để mưu lợi hết như ngôn sứ A-mốt tuyên sấm trong **Bài Đọc I** cảnh cáo *“Chống lại những kẻ lấy tiền mua người nghèo”*.

“Hãy nghe đây, hỡi những ai đàn áp kẻ nghèo khó, và muốn tiêu diệt hết những kẻ bần cùng trong cả nước. Các người bảo: “ Bao giờ qua tuần trăng mới để chúng tôi bán hàng? Khi nào hết ngày Sabbath để chúng tôi bán lúa mạch. Chúng tôi sẽ giảm lương đong, tăng giá và làm

cân giả. Chúng tôi sẽ lấy tiền mua người nghèo, lấy đôi dép đổi lấy người túng thiếu. Chúng tôi sẽ bán lúa mục nát". Vì Giacóp kiên cố, Chúa đã thề rằng: "Ta sẽ không bao giờ lãng quên tất cả các việc chúng làm cho đến cùng". (Am 8, 4-7)

1- Khôn ngoan theo Đức Chúa Trời

Khôn ngoan của thế gian là con cái của dối trá. Thứ Khôn Ngoan này như "ếch ngồi đáy giếng coi trời bằng vung", vấy vùng trong tầm tối vì đã khước từ ánh sáng của Thần Khí Chân Lý do kiên cố thiên cận không biết tri kỷ, tri bỉ nên hành động bất tri. Nó là sản phẩm của Thần Dữ không nhận biết mình, không nhận biết quyền năng của Thiên Chúa nên hành động ngạo mạn trong bóng tối đoạ-đày.

Chỉ có khôn ngoan của Thiên Chúa mới là khôn ngoan đích thực vì **Chúa là Sự Thật**: "Chúa chẳng phải như loài người mà biết nói dối, chẳng như con cái A-Dong mà biết phản bội. *Nào có phải Người nói mà không làm, phán dạy mà không thực hiện đâu.*" (Dân Số 23, 19).

Chúa Giêsu đưa ra dụ-ngôn ví "Nước Trời giống như mười trinh nữ cầm đèn chờ đón chú rể". Năm cô khôn mang theo đèn và dầu. Năm cô dại chẳng mang theo. Nửa đêm chợt có tiếng la: "Kìa! chú rể đến". Các cô khờ dại xin các chị kia dầu thì được trả lời không còn đủ. Rồi trong lúc họ ra chợ mua dầu thì chú rể bất thần tới. Các cô đã sẵn sàng đèn dầu thì được đi theo chú rể vào dự tiệc cưới. Các cô kia trở về, thấy cửa đã đóng lại, xin mở cửa thì được Người đáp: "Tôi bảo thật các cô, tôi không biết các cô." (Mát-thêu 25, 1-13).

Thư Thánh Gia-cô-bê viết: "Trong anh em, ai là người khôn ngoan hiểu biết? Người ấy hãy dùng lối sống tốt đẹp mà chứng tỏ rằng: những hành động của họ phát xuất từ lòng hiền hậu và đức khôn ngoan. Nhưng nếu trong lòng anh em có sự ghen tương, chua chát và tranh chấp, thì anh em đừng có tự cao tự đại mà nói dối, trái với sự thật. Sự khôn ngoan đó không phải từ trời cao ban xuống, nhưng là sự khôn ngoan của thế gian, của con người tự nhiên, của ma quỷ. Thật vậy, ở đâu có ghen tương và tranh chấp, ở đấy có xáo trộn và đủ mọi thứ xấu xa. Đức khôn ngoan Chúa ban làm cho con người trở nên trước là thanh khiết, sau là hiền hoà, khoan dung, mềm dẻo, đầy từ bi và sinh nhiều hoa thơm trái tốt, không thiên vị, cũng chẳng giả hình. Người xây dựng hoà bình thu hoạch được hoa trái đã gieo trong hoà bình, là cuộc đời công chính." (Gia-cô-bê 4, 13-18).

Đức Khôn Ngoan không hoen tì ố,
Vì xuất tự Thiên Chúa chí nhân
Toả ra rực sáng trong ngần
Từ vinh quang Chúa Thánh Thần, toàn năng.
Đức Khôn Ngoan phản chiếu ánh thiên quang vĩnh cửu
Là gương trong phản ánh hoạt động của Chúa Trời.
Chính là hình ảnh của Người,
Người hằng nhân hậu tuyệt vời, công minh"

[Khôn Ngoan 7, 25-26]

<http://www.conggiaovietnam.net/index.php?m=module2&v=detailarticle&id=117&ia=13778>

Họ chẳng nhận ra rằng chính với Chúa Ki-tô nhập thể, thập giá Người trở thành Thánh Giá, và chính đó mới là Sức Mạnh, là Chiến Thắng, là Khôn Ngoan của Thiên Chúa. "Vì có lời chép rằng: Ta sẽ huỷ diệt sự khôn ngoan của kẻ khôn ngoan, và sẽ vứt bỏ sự thông thái của người thông thái." Và "Vì cái điên rồ của Thiên Chúa còn hơn cái khôn ngoan của loài

người, và cái yếu đuối của Thiên Chúa còn hơn cái mạnh mẽ của loài người.” (1 Cô-rin-tô 17-25).

II- KHÔN NGOAN LÀ CON CÁI CỦA SỰ SÁNG

Khôn ngoan là sống trong ánh sáng của Thiên Chúa, tuân theo sự hướng dẫn của Ngài với lòng tin và sự chân thật. Lời Chúa kêu gọi sử dụng của cải và thời gian để phục vụ cho những giá trị cao quý và sự sáng của Thiên Chúa.

1- Khôn Ngoan là một của cải vô song vô giá

Vua Salomon coi trọng sự khôn ngoan, Cựu Ước thuật lại rằng:

“Vì tôi ra sức nguyện cầu
Người cho nhận biết Khí Thần Khôn Ngoan.
“Tôi trân quý Đức Khôn Ngoan
Còn hơn phủ việt, vương huân, ngai vàng.
“Trân châu, ngọc báu, chẳng màng,
Bởi làm sao sánh ngang bằng Khôn Ngoan?
Vàng bạc trên cả thế gian,
So ra cũng chẳng được hơn đất bùn.
“Tôi quý Đức Khôn Ngoan còn hơn ánh sáng,
Hơn cả sức khoẻ và nhan sắc tuyệt trần,
Đức Khôn Ngoan đẹp tuyệt luân rực rỡ,
Và chẳng bao giờ tàn tạ triệt tiêu.
“Đức Khôn Ngoan đến với tôi bao điều hạnh phúc,
Và biết bao của cải, nhiều quá sức, khôn lường.”
[Khôn-Ngoan, 7: 7-11] (*)

2- Thiên-Chúa ban sự khôn ngoan

a- Thiên-Chúa ban ơn Khôn Ngoan cho người kêu cầu.

Trong Cựu Ước, lịch sử đã chứng tỏ lòng trung thành của Thiên Chúa với dân Người. Ông Giu-se bị bán cho người ta đưa sang nước Ai Cập. Nhưng Thiên Chúa vẫn ở với ông. Người cứu ông khỏi mọi bước ngặt nghèo, cho ông được cảm tình của Pha-ra-ô, vua Ai Cập, và *được khôn ngoan trước mặt nhà vua*, khiến nhà vua đặt ông làm tể tướng cai quản nước Ai Cập và toàn thể hoàng cung. (CVTĐ 7, 9-10)

Chúa phán với vua Salomon: “Vì người không xin sống lâu hay xin được giàu có, cũng không xin cho kẻ thù phải chết, nhưng người xin được tài phân biệt để xét xử công minh, thì Ta sẽ làm theo ý người: *Ta ban cho người tâm hồn minh mẫn khôn ngoan*, đến nỗi trước người chẳng ai sánh bằng, mà sau người cũng chẳng ai bì kịp.” (1V 3,11-12; Gv 7,12). Cảnh báo cho các môn đệ sẽ bị bách hại, Chúa Giêsu an ủi họ: “Đó sẽ là cơ hội để anh em làm chứng cho Thầy” và trấn an họ: “Anh em đừng lo nghĩ phải bào chữa cách nào. Vì *chính Thầy sẽ cho anh em ăn nói thật khôn ngoan*, khiến tất cả địch thủ của anh em không tài nào chống chọi hay cãi lại được.” (Luca 21, 13-15)

b- Thiên-Chúa ban ơn khôn ngoan cho người khiêm tốn.

Các nhà thông-thái trong Cựu-Uớc đã không biết giải thích cơn mộng của vua Na-bu-cô-đô-nô-xo, vậy mà cậu bé Đa-ni-en lại được Thiên Chúa mặc khải những bí nhiệm trong giấc chiêm bao của nhà vua, *vì cậu đã khiêm nhường, thành tâm cầu nguyện với Đức Gia-Vê và sau đó cảm tạ ngợi khen Người đã cho cậu khôn ngoan thêm sức mạnh.* (Đa-ni-en 2 & 7)

Sách Sáng Thế ký tường thuật công trình tạo dựng của Thiên Chúa (Sáng-thế Ký 1:26-28; 2:1-15; 3:1-15). Sau khi Người sáng tạo vũ trụ và vạn vật, Chúa muốn chiêm ngắm tác phẩm cuối cùng độc đáo mà Người rất mực trân quý yêu thương, Người dựng nên Adam và Eva giống hình ảnh Người. Satan thần dữ đồ kị ngạo mạn chống đối. Eva không tuân lệnh Chúa, đã ăn trái cấm để được ngang bằng Chúa Trời theo lời dụ dỗ của rắn độc Satan quyết phá hỏng công trình của Người. Chúa trị tội: "Ta sẽ đặt đồ kị giữa người và Người Nữ, giữa dòng dõi người và dòng dõi Người, trong khi người rình cắn gót chân Người thì Người sẽ đạp nát đầu người", đạp nát đầu mỗi tội lỗi ngay từ khi mới manh nha trong đầu người. Người Nữ này chính là Đức Maria, một Eva mới. Ta thử tưởng tượng Người bảo nó thế này: "Được! Người cứng đầu chống đối Ta, Ta sẽ xuống thế gian trị tội người, cho người sáng mắt thấy sự khôn ngoan của Ta như thế nào!"

<http://www.conggiaovietnam.net/index.php?m=module2&v=detailarticle&id=117&ia=22318>

Quả vậy, bằng tình yêu hải hà thương xót, Chúa không muốn mất đi tác phẩm trân quý của mình, Thánh Thần Người phủ bóng trên Eva Mới để từ nơi cung lòng vẹn khiết của Đức Maria, Chúa Giêsu, Con Một Người, hạ sinh làm người trần thế. (Luca 1: 26-28). **Thiên Chúa khiêm hạ mặc xác phàm trần.** Người tuyên bố "cứ phá huỷ đền thờ Giêrusalem đi, sau ba ngày Ta sẽ dựng lại nguy nga:" (Gioan 2:13-22). Người chấp nhận hình phạt chịu chết thay cho nhân loại và sau ba ngày Người phục sinh về Trời trong vinh quang để cho thấy cái khôn ngoan của thế gian là điên rồ, dại dột. Người đã chiến thắng thần dữ, và trao thế gian cho Mẹ Người, cả hồn xác nơi thiên cung, Mẹ giữ gìn che chở loài người để bảo tồn tác phẩm Người hằng xót thương. Thập giá mà thế gian điên rồ coi là nhục hình nay trở thành thánh giá của thượng trí khôn ngoan lòng đầy thương xót. *Thánh Phao-lô nêu cao sự khôn ngoan của Thiên Chúa đối lập với cái khôn của loài người lý sự, tự mãn, vị kỷ. Thế gian coi thập giá là đối tượng của kinh tởm, yếu kém, hèn mạt, dấu chỉ của nguyên rủa, chúc dữ mà người Do-Thái cho là ô nhục, dân ngoại cho là điên rồ, "song những gì thế gian cho là điên dại, thì Thiên-Chúa đã chọn để hạ nhục kẻ khôn ngoan, và những gì thế gian cho là yếu kém thì Thiên Chúa đã chọn để hạ nhục những kẻ hùng mạnh; những gì thế gian cho là hèn mạt không đáng kể, là không có, thì Thiên Chúa đã chọn để huỷ diệt những gì hiện có hầu không một phàm nhân nào dám tự phụ trước mặt Người".* Nhờ cái chết của Đức Ki-Tô, thập giá đã thay đổi ý nghĩa, trở thành mặc khải về Tình Yêu. (thư 1 Corintô 1:17-30). Người khiêm hạ để hoà giải với thế gian. *Khiêm nhường và nhu mì,* Người đã hạ mình vì *yêu thương* thế-gian, chính là Khiêm Nhu, Chìa Khóa Cửa Bình An Hải Hoà.

Đến đây càng thấy rõ sự khôn ngoan tuyệt đỉnh của Thiên Chúa thật huyền nhiệm sâu sắc dường nào! Người thông suốt mọi sự. Người tiên liệu giải pháp tiền định cứu vãn, phục hồi công trình tạo dựng đã bị thần dữ mưu toan phá hỏng. *Thần dữ thế gian cứng đầu, kiêu căng, Thiên Chúa mềm dịu khiêm hạ, dùng tình thương diệt trừ gian ngoan.*

Sách Châm Ngôn đã dạy:

"Kiêu căng, ô nhục gắn liền,
Khôn ngoan luôn ở cạnh bên khiêm nhường."
(Cn. 11:2)

<http://www.conggiaovietnam.net/index.php?m=module2&v=detailarticle&id=117&ia=13778>

** Chúa thương và tôn vinh những ai khiêm nhường*

“Càng cao càng phải dịu hiền,
Khiêm nhu như vậy, Chúa liền thương ngay.
“Bao người hiền hách lăm thay!
Nhưng Người mặc khải những ai khiêm nhường
“Quyền năng của Chúa khôn lường,
Nơi kẻ khiêm nhường, Chúa được vinh tôn.”
(Hc. 7:18-20)

** bởi vì kiêu căng là đầu mối của tội lỗi*

“Vì đầu mối của kiêu căng
Chính là tội lỗi, là lòng sói lang.
Kẻ quen xác xước kiêu căng,
Chuyên gieo ghê tởm, rắc lòng tà gian.
Cho nên Chúa bắt gian truân,
Và Người diệt chúng hoàn toàn tiêu vong.
(Hc. 10:13)

** Cho nên Chúa ghét và hạ bệ kẻ kiêu căng*

“Kẻ kiêu-ngạo, ắt ngã nhào,
Đức khiêm nhường dẫn dắt vào vinh quang.”
(Cn. 18:12)
“Những người quyền thế kiêu căng,
Chúa bèn hạ bệ, nhắc nâng người hiền.
Người hiền thay thế chúng liền,
Chúa cho lên chỗ bọn kiêu căng ngồi.
“Rể kiêu ngạo, Chúa bứng rồi,
Người trồng vào đó một chồi khiêm nhu.”
(Hc. 27:13-15)

<http://www.conggiaovietnam.net/index.php?m=module2&v=detailarticle&id=117&ia=14076>

III- KHÔN NGOAN ẤY CHÂN THẬT NÊN PHẢI GẮNG CÔNG TÌM KIẾM

1- Đức Ki-tô được ví như Đức Khôn Ngoan của Thiên Chúa:

Khôn Ngoan xuất từ Thiên Chúa. Chỉ duy nhất Người là Đấng khôn ngoan (Rôma 16:27).

“Chính ta là Đức Khôn Ngoan,
Bạn cùng Tri Thức biết đàng tới lui.”
(Cn, 8:12)

Vì “mầu nhiệm của Thiên Chúa là Đức Ki-tô, trong Người có cất giấu mọi kho tàng của sự khôn ngoan hiểu biết.” (Cô-lô-xê 2, 3). Người là “sức mạnh và sự khôn ngoan của Thiên Chúa.” (1 Cr. 1:24) . Vậy ta phải tìm kiếm khôn ngoan chân thật. Bởi như Sách Khôn Ngoan đã dạy:

“Những gì là của thế gian,
Hình dung chẳng nổi, thập phần khó thay!
Những gì nằm ở tầm tay,
Nhọc công khám phá chẳng hay được gì.
Trên trời có những điều chi,
Có ai dò thấu được gì nữa chẳng?
“Từ trời cao ngất tầng tầng,

Ý Người đã định, uống công truy tầm,
Nếu Người chẳng ban Khí Thần,
Nếu không được Đức Khôn Ngoan đỡ đần.
(Kn, 9:16-17)

Cho nên Chúa từng cảnh giác các môn đệ Ngài là phải khôn ngoan đề phòng thể gian và những kẻ phản Ki-tô, ngõ hầu họ biết thẩm định sự thật và sai lầm. Trước sự lan tràn của các ngôn sứ giả trên thế gian, Ngài dạy phải cân nhắc xem thần khí nào là của Thiên Chúa, thần khí nào là bởi thể gian. Thần khí nào tuyên xưng Đức Giêsu Ki-tô là Đấng đã đến và trở nên người phàm, thì thần khí ấy là bởi Thiên-Chúa, bằng không thì đó là thần khí của tên phản Ki-tô. Các ngôn sứ giả đó thuộc về thể gian, nói theo thể gian, nên thể gian nghe chúng. Còn chúng ta thuộc về Thiên Chúa, nên ai biết Thiên Chúa thì nghe chúng ta và ngược lại. Căn cứ vào dấu chỉ đó mà nhận ra thần khí dẫn đến sự thật và thần khí làm cho sai lầm. (1 Gio-an 4, 1-6)

Thần khí sai lầm là thần khí của thần dữ đã bị Thiên Chúa lưu đầy nơi hoả ngục. Thay vì ăn ở tốt lành thánh thiện, giữ lòng trọn hảo hướng về Thiên Chúa (*lương tâm tâm thức*), thay vì nhìn nhận (*tri thức*) mình chỉ là phần tử bé mọn thấp hèn thuộc về Người (*tri kỷ*), thay vì nhận biết Người là Đấng Tối Cao, khôn ngoan, toàn năng, toàn thiện, toàn ái, toàn chân (*tri b*), mà độc lòng, dứt ý, quyết tâm (*ý thức*) vâng phục và phụng sự Người (*tri hành*), thần dữ đã lạm dụng tự do và sự thông minh Chúa ban để phản nghịch lại Thiên Chúa, gieo rắc lầm lạc và phá hoại công trình cứu độ tràn đầy yêu thương của Người.

Các kinh sư và Pha-ri-siêu cứng đầu cứng cổ tự đắc cho mình là khôn hơn ai hết, tự-cao tự đại cho mình là thông thái hiểu biết hơn hết tất cả, mà không tin theo Chúa Giêsu. Họ cứng nhắc và bảo thủ cố chấp, khư khư dựa vào công thức giáo điều cổ hủ, buộc người ta dưới ách của Lễ Luật cũ, đặt ra vô vàn những tập tục nặng nề phi lý, và luôn luôn tìm cách để thách thức, bắt bẻ Người, chống chế bào chữa cho sự ngoan cố của mình: "Ông Gio-an đến, không ăn không uống, thì thiên hạ bảo: 'Ông ta bị quỷ ám.' Con Người đến, cũng ăn cũng uống như ai, thì thiên hạ lại bảo: 'Đây là tay ăn nhậu, bạn bè với quân thu thuế và phường tội lỗi.' Nhưng Đức Giêsu bảo: cả hai trường hợp trên, tuy cách sống khác biệt, song đều cùng nhằm mục đích phụng sự Thiên Chúa, cả hai đều thực hiện thánh ý Chúa khôn ngoan vô cùng. Ngài kết luận: '*Nhưng đức Khôn Ngoan được chứng minh bằng hành động.*'" (Mát-thêu 11, 18-19)

2- Tìm kiếm khôn ngoan là tìm kiếm Người.

Chuyện kể rằng: Có đôi vợ chồng trẻ vừa dọn vào một căn nhà mới. Sáng hôm sau vào lúc ăn sáng cô vợ thấy một người phụ nữ láng giềng đem phơi quần áo vừa giặt, cô bảo: "Quần áo còn bẩn quá, rõ bà này chẳng biết giặt. Có lẽ bà ta cần một loại xà bông khác tốt hơn." Anh chồng nhìn qua rồi im lặng. Rồi cứ mỗi lần thấy người hàng xóm phơi quần áo thì người vợ lại phê phán. Một tháng sau, vào một buổi sáng, cô vợ ngạc nhiên khi thấy quần áo người láng giềng đem phơi sạch sẽ và cô nói với chồng: "Anh xem kìa, bà ta đã học được cách giặt giũ cho quần áo sạch. Không biết ai đã dạy cho bà ấy." Anh chồng đáp: "Không, sáng nay anh dậy sớm và anh đã lau cái khung cửa kiếng nhà mình đó chứ!" Bụi bám vào mặt kính khung cửa sổ đã làm sai lệch cách nhìn, và đánh giá sai lệch của cô vợ. Đây mới chỉ là cái nhìn qua khung cửa kính. Mặt kính phẳng nên còn dễ lau. Nhưng nếu là lăng kính, muốn lau cho sạch lại cần phải kỳ công hơn. Lăng kính thì nhiều mặt và chiếu ảnh sẽ bị khúc xạ tán sắc. Nếu chủ quan, chấp ngã, tự tôn, nói chung là **không có**

thiện tâm, mà nhìn người khác qua lăng kính thì càng dễ sai lệch nhiều hơn nữa, bởi mỗi mắt của **lăng kính bị đóng mờ bởi những lớp bụi khác nhau: bụi hận thù đố kỵ, bụi ích kỷ hẹp hòi, bụi chẳng coi ai ra gì, bụi sân si vô cảm, bụi mặc cảm kiêu căng, bụi đóng băng thành kiến, bụi vắng thiếu yêu thương...**

Người ta trọng kẻ khiêm nhường,
Đừng nên vỗ ngực coi thường người ta!
Mắt mình vướng cộm cái xà
Soi tìm cọng rác nhìn ra con bò.
Nặng mang thành kiến, nghi ngờ
Nhìn ai cũng thấy vết nhơ, hoá loà.
Muốn cho cuộc sống hài hoà,
Đừng mang lăng kính soát rà người ta,

Đơn sơ, chân thật, vị tha
Cởi phăng cái NGÃ, ấy là hiền nhân.
Chủ quan, chấp ngã, tự tôn,
Nhìn sai, thiên lệch: hết còn yêu thương.

Chúa Giêsu muốn các môn đệ phải khôn ngoan chọn lựa dứt khoát, **Các con không thể làm tôi Thiên Chúa mà lại làm tôi tiền của được**". Sự khôn ngoan đích thực đúng như lời Thánh Phaolô trong thư gửi Timôthê: **"Họ phải làm việc thiện và trở nên giàu có về các việc tốt lành, phải ăn ở rộng rãi, sẵn sàng chia sẻ" (1Tm 6,18).**

Người Kitô hữu là người quản lý những ân huệ Chúa ban. Chúa cho khả năng, tài trí, sức khoẻ, người quản lý phải khôn ngoan ra sao để hoàn thành cho có kết quả viên mãn, cũng như trường hợp người chủ khi đi xa trao lại cho đầy tớ những nén bạc để sinh lời.

Bất kể người sang kẻ hèn, nếu sử dụng các ân huệ Chúa ban, sức khoẻ, tài năng, địa vị để mà phạm tội làm mất lòng Chúa, là quản lý bất trung, bất tín, gác bỏ ngoài tai Lời Chúa dạy. Vì vậy, trong thư Thánh Phaolô Tông đồ gửi Timôthê nơi **Bài Đọc II khuyên hãy biết sử dụng của cải phù vân sao cho hoàn thiện, có thể mới được ơn cứu độ mà vui hưởng của cải vĩnh viễn trên Nước Trời:**

"Trước tiên, cha khuyên hãy cầu xin, khẩn nguyện, kêu van và tạ ơn cho mọi người: cho vua chúa, và tất cả những bậc vị vọng, để chúng ta được sống bằng yên vô sự, trong tinh thần đạo đức và thanh sạch. Đó là điều tốt lành và đẹp lòng Đấng Cứu Độ chúng ta là Thiên Chúa. Người muốn cho mọi người được cứu rỗi và đến nhận biết chân lý.

Vì chỉ có một Thiên Chúa, và một Đấng Trung Gian giữa Thiên Chúa và loài người, là Đức Giêsu Kitô, cũng là con người. Người đã phó mình làm giá cứu chuộc thay cho mọi người, để nên chứng tá trong thời của Người, mà vì chứng tá đó, cha đã được đặt lên làm kẻ rao giảng, làm Tông đồ (cha nói thật chứ không nói dối), và làm Thầy dạy dân ngoại trong đức tin và chân lý. Vậy cha muốn rằng những người đàn ông cầu nguyện trong mọi nơi, **hãy giơ lên hai tay thanh sạch, không oán hờn và cạnh tranh.** (1 Tm 2, 1-8)

"Giơ lên hai tay thanh sạch, không oán hờn và cạnh tranh mà cầu nguyện", người Kitô hữu sống đời công chính lương thiện, được ơn cứu độ, vui hưởng của cải vĩnh viễn trên

Nước Trời. Thánh lễ hiệp thông cùng họ tấu vang **Đáp Ca Thánh Vịnh** hân hoan dâng lời cảm tạ ngợi khen vinh danh Thiên Chúa:

[1] Ha-lê-lui-a!

Hỡi hồn tôi ơi!

Hãy ca tụng Chúa, hồn ơi!

Ngợi khen Danh Thánh Chúa Trời, hồn ơi!

[2] Tung hô Danh Thánh Chúa Trời,

Từ nay cho đến muôn đời không ngơi!

[3] Tung hô Danh Thánh Chúa Trời,

Từ bình minh tới cuối đời chiều hôm!

[4] Chúa vượt trên hết muôn dân,

Vinh quang Chúa vượt tầng tầng mây bay.

[5] Với Người, ai dám sánh tày?

Người hăng ngự chốn thăm vời cao xa.

[6] Người nhìn trời đất bao la,

Từ trên trời thăm cao xa muôn trùng.

[7] Kẻ mọn hèn, Chúa kéo lên khỏi vùng cát bụi

Ai nghèo túng, Người cất nhắc từ khối tro phân.

[8] Người cho chỗ tốt phần hơn,

Cùng hàng quyền quý là dân của Ngài.

(Tv 113)

IV- LỜI NGUYỆN

Lạy Chúa,

Chúa là gương mẫu của tinh thần nghèo khó

Dạy con, Chúa vẫn bảo rằng:

“Tinh-thần nghèo khó: thiên đàng của con,

Dẫu nhiều hay túng thiếu hơn,

Giữ lòng khiêm hạ, giản đơn, nhân từ!”

Lạy Chúa Giê-su!

Ngài là gương mẫu của tinh thần nghèo khó. Ngài có tất cả: có cả vũ trụ, làm chủ muôn loài, Chúa của muôn dân. Ngài từ bỏ vinh quang ngai trời để xuống làm người trần thế. Chẳng kể mình là Đấng Toàn Năng, Ngài mặc lấy tấm thân nô lệ, hèn hạ. Giữa đêm đông đơn côi lạnh giá, Ngài khóc chào đời nơi hang lừa máng cỏ tanh hôi.

Thật con bé mọn trong đời,

Chỉ là hạt cát cuốn trôi giữa giòng.

Ngài là Thượng Đế toàn năng,

Còn cam chuốc phận hư không nữa là!

Giữa giòng phú quý vinh hoa,

Xin cùng kẻ khó, hài hoà cảm thông.

Con xin dẹp hết kiêu căng,
Một lòng **khiêm-hạ**, xin vâng ý Ngài,

Lạy Chúa Ngôi Hai,

Ngài là gương mẫu của tinh thần nghèo khó. Nhà Na-gia-rét còn đó! Giê-su bé nhỏ, hiền lành, đơn sơ. Giê-su hồn nhiên, ngây thơ, chất phác. Giê-su phụ cha khuôn vác, xẻ ván, kéo cưa. Nắng mưa không quản. Bình thản an vui. Ngọt bùi hiếu thảo. Mẹ cha dạy bảo, Giê-su tròn đạo, vâng lời.

Con xin ghi khắc lời Ngài:
Sống hồn con trẻ: nước Trời của con.
Tinh thần nghèo khó **giản đơn**,
Xin gìn giữ mãi trong ơn thánh Ngài.

Lạy Chúa Ngôi Hai!

Ngài là gương mẫu của tinh thần nghèo khó. Núi Sọ còn đây! Ôi những tháng ngày đầy đầy đắng cay chua xót. Ngài chai gót trên đường trường sắc nhọn chông gai. Trong Thánh Thể nhiệm tích, Ngài xích lại cùng con. Ngài lại đi với con cho đến khi hoàng hôn lịm tắt. Ngài dắt con qua bao đèo cao thung lũng. Ngài giúp con anh dũng chống trả Sa-tan quân thù. Ngài nhân từ khôn xiết. Ngài cho không điều kiện. Ngài hiện diện suốt cả đời con.

Ngài chỉ con đi đường mòn lối tắt, Ngài dắt con vào mùa xuân vĩnh phúc, mùa Xuân bền vững thiên thu. Ngài bắt con không được dừng nơi chặng đường khoan nhượng thứ tha, nhưng dạy con phải tiếp tục tiến xa lên những chặng đường yêu thương, hiệp nhất, yêu rất chân thật, yêu hết tâm tư.

Yêu thương ngay cả kẻ thù,
Vì con với họ cùng là anh em.
Họ càng mưu hại ghét ghen,
Con càng phục vụ chẳng nên oán hờn.
Tình nào cao quý nữa hơn?
Vì yêu, Ngài dạy, con cần khoan nhân.
Bây giờ con đã rõ hơn,
Tinh thần nghèo khó chẳng phân giàu nghèo.
Nhắc mình thân phận bọt bèo,
Tích lòng **nhân ái**, con theo gương Ngài.
Lạy Chúa Ngôi Hai,
Con theo Ngài tinh thần nghèo khó,
Con xin Ngài chớ bỏ rơi con,
Theo Ngài hết dạ sắt son,
Xin Ngài giữ chỗ cho con nước Trời!

Ben. Đỗ Quang Vinh